

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 767
van **BART DOCHY**
datum: 4 mei 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Mestbank - Controlebezoeken

Ik stel deze schriftelijke vraag naar aanleiding van enkele meldingen waarbij zonder verwittiging of identificatie en in afwezigheid van eigenaars controles worden uitgevoerd door de Mestbank (handhaving) bij land- en tuinbouwers.

De Mestbank stuurt in functie van haar opdracht personeel uit om de regels op het terrein te handhaven. Bij het betreden van het erf moeten zij zich voorstellen. Dat kan aan de hand van een legitimatiekaart of bewijs. Men kan ook op vraag deze kaart tonen wanneer erom gevraagd wordt. Ze kunnen zich uiteraard ook mondeling voorstellen.

Over het algemeen zal een land- of tuinbouwer op voorhand verwittigd worden van een bezoek, een onaangekondigd bezoek kan ook naar aanleiding van bv. een klacht of calamiteit. Een landbouwer moet op zich niet aanwezig zijn bij een controle, alleen moet dit de uitzondering op de regel zijn aangezien controleurs zich aanmelden alvorens hun werk te starten. Een bedrijfsleider kan bijgevolg een controleur niet zomaar aan de deur zetten.

Anderzijds mogen controleurs zich geen onrechtmatige toegang verschaffen tot bedrijven. Maar in even duidelijke taal wordt door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) het recht op toegang beschreven: "Controleurs mogen elke plaats op het landbouwbedrijf vrij betreden en het benodigde materiaal meenemen. Voor de bewoonde lokalen mag dat enkel indien de bewoner zijn voorafgaande en schriftelijke toestemming gaf of na machtiging van de politierechtbank."

1. Hoe verloopt de procedure van de Mestbank bij aangekondigde en bij onaangekondigde bezoeken? Wat zijn de interne regels?
2. Is er een gedragscode of te volgen procedure voorhanden? Zo ja, welke, en waar kunnen ze worden geconsulteerd?
3. Hoeveel onaangekondigde en aangekondigde bezoeken van de Mestbank werden geregistreerd tussen 2018 tot en met 2021, per provincie?
4. Waar kunnen land- en tuinbouwers terecht als ze afwijkingen op deze procedures constateren? Is er een meldpunt? Hoeveel meldingen of klachten werden geregistreerd in 2021?
5. Bewoonde lokalen kunnen na voorafgaande en schriftelijke toestemming of na machtiging van de politierechtbank bezocht worden.

Is deze regel nog altijd actueel?

6. In landbouwtermen spreken we meer over een huiskavel.

Hoe gaat men tewerk bij een bezoek aan de huiskavel, zowel binnen als buiten?
Welke stappen worden er gevolgd?

7. Hoe worden de gegevens verwerkt nadat een aangekondigd of onaangekondigd bezoek werd uitgevoerd, al dan niet met staalafname?

ANTWOORD

op vraag nr. 767 van 4 mei 2022

van **BART DOCHY**

1. Binnen een meerjarenperspectief voert de dienst Handhaving van de Mestbank extra controles uit in gebieden waar de waterkwaliteit achterophinkt. Deze extra terreincontroles worden via de vakpers en direct, via mail aan de betrokken landbouwers aangekondigd.

Het toezicht op het gebruik, de opslag en het vervoer alsook de staalname van meststoffen gebeurt, om evidente reden, zonder voorafgaandelijke aankondiging.

Dit conform DABM Art. 16.3.12. waarbij toezichthouders altijd, zonder voorafgaande verwittiging, elke plaats vrij kunnen betreden en het benodigde materiaal kunnen meenemen. Zij moeten hierbij de interne en externe veiligheidsprocedures respecteren.

De toezichthouders gaan de naleving van de regelgeving op het terrein na. Bij controles op exploitaties gaan de toezichthouders zich ter plaatse voorstellen. In eerste instantie door zich aan te melden en in afwezigheid van de landbouwer door de landbouwer telefonisch trachten te bereiken. Het doel en het verloop van de controle wordt hierbij geduid.

Een rondgang op een bedrijf zonder de aanwezigheid van de landbouwer of een andere aanwezige bewoner is eerder uitzonderlijk. Doorgaans zal dit enkel gebeuren wanneer er ernstige vermoedens zijn (bv. mestsappen of silosappen die in een gracht rond het bedrijf zichtbaar zijn) dat er een overtreding zal vast te stellen zijn.

Bij de vaststelling van inbreuken wordt contact opgenomen met de betrokken landbouwer/vervoerder. De verklaring wordt meegenomen in het vaststellingsverslag of proces-verbaal.

2. In 2016 heeft de Mestbank een gedragscode uitgewerkt voor alle medewerkers die dossiers behandelen op kantoor, medewerkers die eerstelijnscontacten verzorgen, medewerkers die bedrijven bezoeken en medewerkers die controles uitvoeren op het terrein.

De gedragscode is raadpleegbaar op de VLM website.

https://www.vlm.be/nl/nieuws/Pages/gedragscode_mestbank.aspx

3. Het overgrote deel van de veldcontroles door de dienst handhaving van de Mestbank gebeuren onaangekondigd. De Mestbank maakt bij de registratie van de controles geen onderscheid tussen aangekondigde en niet aangekondigde controles. Hierbij een overzicht van de uitgevoerde controles op de bemestingsvoorwaarden per provincie tussen 2018 en 2021.

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen
2018	539	638	934	486	2357
2019	565	649	1004	564	2103
2020	488	853	846	678	1752
2021	682	599	955	651	1779

4. Klachten op de uitvoering van een controle kunnen telefonisch of via mail gemeld worden aan de VLM klachtenmanager via (klachten@vlm.be) of via alle andere contactgegevens van de VLM.

In 2021 zijn er 3 klachten geregistreerd en behandeld over controles door de Mestbank. Elk van de deze klachten was ongegrond.

5. De regel is nog steeds van toepassing.
6. Naar teelt- en bemestingscontroles wordt geen onderscheid gemaakt tussen de huiskavel of de andere percelen. Op het landbouwbedrijf zelf melden de toezichthouders zich aan conform de gedragscode.
7. Bij elke staalname wordt een verslag van monsternamen opgesteld dat de landbouwer ontvangt.
Bij de vaststelling van inbreuken wordt contact opgenomen met de betrokken landbouwer/vervoerder. Zijn verklaring wordt opgenomen in het inspectieverslag of het proces-verbaal. Het verslag of proces-verbaal wordt aangetekend bezorgd aan de betrokkene.